

“אָבֹן יִשְׂרָאֵל”

בפרשת ויחי, בברכת יעקב אבינו ליוסף הוא מברך אותו: “מִיָּדִי אָבִיר יַעֲקֹב, מְשֶׁם רָעָה אָבֹן יִשְׂרָאֵל”. ה'חזקוני' מפרש כי אבן זה מלשון 'אב ומשפחה'. ה'כלי יקר' מחדד כי 'משפחת האב עיקר'.

האבן מייצגת משהו קבוע וחזק, שניתן באמצעותו לבנות, לסמן גבול ומרחק.

בפרשתנו, האבן היא המשפחה, 'אבן ישראל' - אב ובן. מדוע דווקא האב הוא העיקר בקיום המשפחה?

הקשר בין ילד לאמו הוא קשר טבעי. האם הורתה את הילד תשעה חודשים בבטנה, מניקה אותו ומלווה אותו בתהליך גידולו.

אחריות האב לגידול ילדיו, מונחת בטבעו של האב, בקשר הדם שהוא מרגיש וחש למי שנושא את מורשתו, אך קשר זה מותנה בברית שהוא כרת עם האם. רק ברית הנאמנות של האישה לבעלה מבטיחה שפרי בטנה הוא אכן בנו של האב.

התרבות המודרנית, שדוגלת בין היתר בחופש מיני, פירקה את האבן לרסיסים. היא לא מאמינה בקשר הפנימי שיש בין איש ואישה, מבטלת את מעמדו החשוב של האב, מתנכרת אליו, מדירה אותו מהאחריות שלו ומערערת את חשיבות הקשר הזוגי כבסיס יציב ואיתן במוסד המשפחה. כך היא מסלילה אנשים רבים למסגרת של משק בית על בסיס חוזי או הורות יחידנית בה נשים רבות נושאות בעול גידול הילדים לבדן.

ההורות הפכה לחוויה שקונים, גם במחיר בו מנכרים ילד מאביו ו/או אמו הביולוגית. הזוגיות הפכה כלי לסיפוק היצר, בלי שום אחריות לתוצאות, דבר שמנתק כל קשר ותמיכה בין דורית של אב-בן-נכד (אב"ן בר"ת). מי שמשלם את המחיר הכבד הם בעיקר הנשים והילדים.

ברכת יעקב אבינו ליוסף מלמדת אותנו כי את חשיבות מקומו של האב במשפחה, מתוך הבנה של האחריות והנאמנות לקשר הבין דורי, שרק הברית בין איש לאישה יוצרים ומבטיחים, ש"מְשֶׁם רָעָה אָבֹן יִשְׂרָאֵל".

מיכאל פואה

בוחרים
במשפחה

“בוחרים במשפחה” - ארגון חברתי ששם לו למטרה לחזק ולקדם את ערכי המשפחה בחברה ובמדינה, מול מגמות הפירוק של התא המשפחתי בארץ ובעולם